СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 238. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЖОВТНЯ 1951. No. 238. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 12, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЄНКІ ПЕРЕМОГЛИ В ТРЕТІХ З ЧЕРГИ СВІТОВИХ СЕРІЯХ

Ню Йорк, 10 жовтня.—Дружина Єнків здобула третю з черги перемогу в світових серіях бейзболових змагань і втримала свій світовий чемпіонат на 1951 рік. Вона очолює Американську Лігу, яка досі здобула 31 світових серій проти 17, що їх здобула конкуренційна безболова Національна Лігна. Цю останню очолювала тепер дружина Джаєнтс, яка, як і її суперниця, має за свій осідок місто Ню Йорк. Зі згаданих 31 перемог Американської Ліги Єнкі здобули тепер чотирнадцяту. Разом досі було 48 світових серій в Америці. Із с ь о м и плянованих ігор у теперішніх світових серіях відбулися тільки шість, бо саме в шостих здобули Єнкі четверту перемогу, тоді як їх суперники Джаєнтс виграли дві. В останніх серіях, тобто в середу 10 жовтня Єнкі здобули перемогу в шостирунді числом 4:2, дякуючи великій світості підбивача Ганка Бауера. На змаганнях було 61,711 глядачів, які були свідками одних з найбільших завзятих світових серій гри в історії американського бейзболу. Фінансовий бік цих серій представляється так: приявних глядачів на всіх шости грах було 341,-977. З продажу вступних квитків виручили $1,633,457.47. З них $560,562.37 розподілять між обома дружинами. Єнкі дістануть 60, Джаєнтс 40 відсотків. На податок від гри піде $245,018.63. Ліги й дружини (клюби) дістануть окремо до розподілу $827,876.47.

ВПРАВЛЯЮТЬ ПСІВ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Сан Франсіско. — Влади наклали цензуру на вісті про вправи псів для цивільної оборони. Цю вістку принесла газета Сан Франсіско Колл-Бюлетін 24 вересня, згадуючи, що в ратуші була прибита на таблиці оповістка, що Інститут для Рослід у зі Станфорду прохає дозволу використати десять акрів міських ґрунтів на вправи псів „для пошуків і вибуху наземних мін". Незабаром директор інституту прохав редакції газет, щоб вони не розголошували цієї справи, бо це тільки „рутинові вправи псів". Після того приїхали до Сан Франсіско два федеральні урядовці з Форт Белвоа у стейті Вирджінія, щоб перевірити, чи така оповістка не суперечить наказові президента Трумана в справі нерозголошування інформацій, які стосуються безпеки країни. Одначе полк. Л. В. Коррел, офіцер Бюра Безпеки Північно Тихоокенського Корпусу Інженерів Армії, заявив, що вправи псів відомі вже здавна і нема причини, щоб їх таїти.

„БЕЗПЛАТНІ" СНІДАННЯ ДЛЯ БОСТОНЦІВ

Бостон. — Бостонська торговельна палата придумала спосіб заохоти до збірки фондів на безплатні снідання для 5,000 осіб по цілому світі. Кожен мешканець Бостону, який дарує два доляри на закуп сніданку для висилки його заморе, дістане сам безплатний сніданок кожної години, вдень чи вночі. В пакунках зі сніданком д а ю т ь гречаники, сироп, вуджену солонину й каву. У пакунках доволі харчів на сніданок для сьоми осіб.. Їх висилатимуть по цілому світі, як дарунок від бостонців. Жертводавці будуть діставати снідання гуртами в означених годинах з відповідною парадою.

ҐУС ГОЛЛ В ТЮРМІ В ТЕКСАСІ

Ню Йорк. Зловлений у Мексику і привезений до Злучених Держав секретар Комуністичної партії Ґус Голл, приміщений у федеральній тюрмі в Тексаркана, як про це сповіщають пресові бюра. Федеральне Слідче Бюро надіється тепер дістати в свої руки трьох інших комуністичних провідників, які втекли від ув'язнення після проголошення присуду в жовтні 1949 р. Голл мав почати відсиджування кари 2 липня, одначе тоді його вже не можна було найти. Досі не відомо, чи Голл залишиться в тюрмі в Тексаркана, одначе ясно, що йому вже не може прислужитися жадний правний засіб для вимінення кари. Батько Голла походив з Фінляндії. Його ім'я Гальберг.

● **Балон Волі** перелетів 1,365 миль. Один такий балон випустили з Клівленду 26 вересня і його знайшли рибалки на Атлантійському океані коло *Локпорт*, на побережжі Нової Скотії, в Канаді. Таких балонів вислали 5,000 з Німеччини до підсовєтських країн.

● **Різдв'яну ялинку**, висотою 50 стіп, поставлять на П'ятій Евеню, коло будинку в Рокефелер Сентер у Ню Йорку.

ТАЄМНІ НАРАДИ ПРО ВЖИВАННЯ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ В КОРЕЇ

Вашингтон. — Три члени (з усіх п'ятьох) федеральної Комісії Атомової Енергії, включаючи її голову—Ґорда Діна, взяли участь у таємних нарадах з секретарем оборони Робертом А. Ловетом. Урядовці з Пентаґону кажуть, що ще ніколи не було такого великого числа делеґатів комісії на нарадах з секретарем оборони. З самого факту, що така конференція відбулася приходять поінформовані особи до висновку, що провадяться ґрунтовні студії над використанням атомової зброї підчас теперішньої війни в Кореї. Кажуть, що голова об'єднаних генеральних штабів — ген. Омар Брадлі підчас своєї недавньої подорожі до Кореї перевіряв можливість ужитку атомової зброї проти комуністів. При цій нагоді пригадують, що минулої п'ятниці голова Комісії Атомової Енергії, Ґордон Дін заявив, що існує підстава застосувати тактичну атомову зброю в Кореї. Найбільшу увагу звертають на ту частину промови Діна, в якій він говорив про моральний бік справи, заявляючи, що атомова зброя мала бути використана на полі бою, отже проти війська, а не проти безборонних міст в запіллі ворожої країни. Така зброя мала б спинити „підгризливі аґресії". Дехто пригадує, що незабаром має відбутися проба нової атомової зброї за участю війська в Невaді.

В АМЕРИЦІ

● **Зголошуються хворими** санітарні робітники міста Ню Йорку і таким способом відмовляються від збирання сміття по вулицях. Це спосіб пасивного опору замість — страйку, який у цьому випадку заборонений законом.

● **4,000 фізично ушкоджених** робітників примістили на роботі при виробі амуніції, як це сповіщає команда фльоти. Дальші зголошення ушкоджених йдуть через бюра Юнайтед Стейтс Емплоймент Сервис.

● **Таємні інформації**, призбирані урядом, кажуть, що Росія має доволі атомбомб для збомбардування двадцяти американських міст. Це виявив конґресмен Генрі М. Джексон, член спільної конґресової комісії атомової енерґії, домагаючися збільшення фондів на продукцію атомбомб в ЗДА.

● **Вербують президента Трумана** до фільмового підприємства директори з Голівуду. На розмові з ними Труман відповів, що він „буде придатний в недалекій майбутності". Приятелі Трумана ломлять собі голову, що має значити вислів „в недалекій майбутності".

● **Кількість каблевих передач** зросте чотирикратно, тобто на 60 мільйонів слів річно, цими самими дродами, коли буде уставлений новий винахід у виді циліндра. Його вложать в кількох місцях на дні Атлантійського океану. Цим займається підприємство Вестерн Юніон.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРОТИ ОДНОБІЧНОЇ АКЦІЇ ЄГИПТУ В СПРАВІ СУЕЗУ

Вашингтон. — Державний секретар Дін Ачесон висловив вчора на пресовій конференції своє переконання, що нові пропозиції колективної оборони Близького Сходу, що мають бути запропоновані Єгиптові в найближчих днях, створять „здорову базу для порозуміння" між Єгиптом і Британією в новому конфлікті в справі нейтральної стратегічної зони Суезького каналу та Судану. Ачесон рівночасно підкреслив, що Злучені Держави є проти однобічного зірвання Єгиптом його договорів з Британією з 1889 року в справі спільної адміністрації Судану та з 1936 р. в справі англійської військової залоги в Суезі. У відповідь на запити ореспондентів державний секретар відмовився виясняти, чи заповіджені нові пропозиції для оборони Близького Сходу будуть передані самою тільки Британією, чи спільно зі Злученими Державами й Францією. Проте, заявою, що ці пропозиції мали б „задовольнити не тільки всі заінтересовані країни, але й причинитися до оборони вільного світу, в якому Середній Схід грає так важливу ролю", Ачесон підкреслив заінтересування Злучених Держав швидкою і позитивною мирною розв'язкою нової кризи на Орієнті, викликаної англо-єгипетським конфліктом. Вміжчасі, єгипетський уряд вже почав свої однобічні заходи для видалення британської адміністрації з Судану та британської залоги з Суезу. Відносно однобічного уневажнення єгипетським урядом англо-єгипетських договорів Ачесон заявив, що „Злучені Держави переконані, що належний респект для міжнародних зобов'язань вимагає, щоби вони були змінювані радше спільним порозумінням, ніж однобічною акцією одної з договірних сторін".

МУСТАФА НАГАС ПАША, єгипетський премієр, що минулого понеділка проголосив декрети про зірвання договорів з Британією в справі Суезу і Судану.

НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ І ЗАВОРУШЕННЯ В ЄГИПТІ

Каіро, Єгипет. — Негайно після однобічного зірвання єгипетським урядом англо-єгипетських договорів в справі Судану і Єгипту, в столиці Єгипту дійшло до націоналістичних демонстрацій, що почали прибирати насильно-аґресивний характер. Студенти та інші скрайні елементи демонстрували вчора по вулицях проти Заходу, обкидуючи камінням та намагаючись вдертись до будинків західних торговельних фірм і представництв. В заворушеннях були випадки легких поранень. Націоналістичні гасла, що їх виголошувано під час демонстрацій, мають злудну подібність до тих, якими користується совєтська пропаґанда. В західних дипломатичних колах добачується великі трудноці в дальших намаганнях опамя'тати Орієнт та в можливостях перемінити його в свідомого партнера спільної оборони.

СЕСІЯ РАДИ БЕЗПЕКИ В СПРАВІ ІРАНУ СКЛИКАНА НА ПОНЕДІЛОК

Ню Йорк. — На найближчий понеділок заповіджено чергову сесію Ради Безпеки Об'єднаних Націй, на якій іранський премієр Моссадех з'ясує іранське становище в справі англо-іранського конфлікту. З кол іранської делеґації висловлюється оптимізм щодо можливостей відновлення переговорів з Британією для мирного полагодження конфлікту. Проте, в американських дипломатичних колах, яким найбільше залежить на відновленні таких переговорів, побоюються, що публічні дебати на цю тему можуть пошкодити „духові порозуміння" та негативно вплинути на можливість відновлення переговорів. Тому теж робиться заходи, щоби до таких переговорів довести ще перед сесією Ради, хоча виглядає на це є дуже малі.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Идучи назустріч потребам нашої громади та вимогам вільного розвитку української культури, Український Народний Союз плянує, як уже проголошено, приступити з початком наступного року до видавання **нового тижневика літератури, мистецтва і культури**. Цей задум можна буде здійснити тільки тоді, як його піддержить загал українського громадянства, тому теж вже наперед проголошено збірку замовлень на передплату нового тижневика. Члени Українського Народного Союзу, що завжди йшли в аванґарді нашого культурного проґресу, повинні перші піддержати цей новий почин своєї організації і **масовим зголошенням замовлень** на новий тижневик виправдати цю свою славу. Для полегшення членам УНСоюзу в зголошуванні цих замовлень, **прохається усіх ВШановних Секретарів та інших Урядників Відділів УНСоюзу в поодиноких місцевостях, щоб вони на кожних зборах та при кожних інших нагодах пригадували членам їх обов'язок відносно нового тижневика та рівночасно збирали від них зголошення замовлень і пересилали їх негайно до Адміністрації „Свободи"**. Покищо збирається самі тільки замовлення, без грошей. Поодинокі відділи повинні повести в цій справі окремі кампанії між своїм членством, змагаючись за першенство в цій новій культурній акції.

Головна Канцелярія УНСоюзу.

СПРАВА НЕВТРАЛЬНОЇ ЗОНИ ПРИПІЗНЮЄ ПЕРЕГОВОРИ В КОРЕЇ

припізнює остаточне відновлення цих переговзони навколо нового місця переговорів в Кореї
Токіо, 11. жовтня. — Справа невтральної орів, хоча на вчорашніх нарадах аліянтських і комуністичних зв'язкових зроблено деякий прогрес — повідомляють з аліянтської далекосхідньої головної квартири. Сьогодні має відбутися друга конференція зв'язкових для встановлення дальших подробиць. Вміжчасі, члени аліянтської делеґації для переговорів вже вернулися з Токіо до „мирового табору" в Кореї і очікують дальших інструкцій щодо зустрічі з червоними. Підготовка до відновлення переговорів почалася після того, як комуністи прийняли аліянтське домагання, щоби перенести наради з Каесонґ в інше місце, де були б менші можливости порушень невтральности, під закидом яких червоні перервали переговори минулого серпня. Опісля аліянти прийняли комуністичну пропозицію, щоби конференція продовжувалася в Панмунджом, шість миль на схід від Каесонґ, в половині дороги між аліянтською і комуністичною фронтовими лініями. На вчорашній зустрічі зв'язкових червоні теж погодилися, щоби обі партії мали однакове право контролі і охорони нового місця переговорів. Залишається ще тільки до вирішення справа встановлення невтральної зони довкола Панмунджом. Комуністи домагалися, щоби в цю зону включити і Каесонґ і аліянтський район Мунсон та щоби цю справу передано на вирішення між головними делеґаціями. Вчорашні розмови зв'язкових не дали в цій справі конкретного результату, бо зв'язкові не мали повновластей, вирішувати цю справу і наради відложено, щоб дати їм можність порозумітися зі своїм командуванням. Проте, це вже не вважається серіозною перешкодою для відновлення переговорів і кінцеве рішення в цій справі може запасти вже на сьогоднішніх нарадах. Вміжчасі, аліянтський і комуністичний військовий персонал почав ліквідувати конференційну обстановку в Каесонґ, звиваючи дроти телефонних получень та забираючи свій інвентар. Відносно вчорашніх нарад між зв'язковими з аліянтського боку тільки повідомлено, що наради тривали дві години та що вони будуть продовжуватися сьогодні.

КОМУНІСТИЧНІ ЛІНІЇ В КОРЕЇ ЗАХИТАНІ АЛІЯНТСЬКИМИ ВИПАДАМИ

Токіо. — На корейському фронті аліянтські війська зробили вчора кілька успішних і несподіваних випадів, захитуючи ворожими лініями та завдаючи ворогові великих втрат. Сильний відділ аліянтських військ, зложений з 50 танків і коло 7,000 вояків, виконав вчора несподіваний рейд на центрально - східному секторі фронту, заганяючись 8 миль у ворожу територію аж до міста Мундунґ. Комуно-китайські війська, що в останніх днях були перекинені зі сусідних секторів фронту на цю ділянку, — щоб рятувати її від повного заломання, були до тої міри заскочені рейдом, що попали в паніку та пішли в розтіч, рятуючи життя. У висліді рейду ворог втратив 1,355 вояків. Аліянтський відділ, виконавши своє завдання, вернувся назад на свою вихідну базу. Теж в інших місцях на цьому секторі фронту вздовж так званого „серцеломного гірського хребта" аліянтські війська виконали низку успішних випадів, захитуючи ворожими лініями та завдаючи ворогові великих втрат. Всі спроби комуністичних протинатак були відбиті з великими втратами для ворога. Впродовж цілого дня відбувався артилерійський двобій. Сильні з'єднання аліянтської авіяції, крім участи у фронтових боях, продовжували бомбардування воєнних об'єктів у ворожому запіллі, скинувши 1,300 сто-фунтових бомб на самий тільки комуно-корейську столицю Пйонґянґ.

В САТЕЛІТАХ УРОЖАЙ ДОБРИЙ, АЛЕ ЇСТИ НІЧОГО

Відень. — Не зважаючи на досить добрий урожай, совєтські сателіти входять в зиму з такими великими харчовими трудноцами, які відбиваються на промисловій продукції. Наказ з Москви змобілізувати з села якнайбільшої робочої сили для індустріяльних потреб і грабунок села призводять до кепської уборки і збереження врожаю. Всі важливіші продукти раціоновані. На вільному ринку продаються залишки від того, що осталось у селянина після виконання поставок державі. Одна жінка пише з Польщі до сестри у Відень, що за кілом м'яса треба стояти в черзі два дні, а за хлібом треба ставати в чергу о 5 г. ранку. Про дуже високі ціни пише одна жінка з Чехословаччини, батько якої заробляє на простій роботі 2500 корон на місяць, тоді як кава коштує 1500 корон кіло, риж 300 корон, масло 450 корон, хліб 12 корон. Офіційний курс корони: 50 корон — 1 доляр. Все це викликає незадоволення серед робітників, насамперед серед шахтарів та у важкій індустрії. Не диво, коли секретар Комуністичної партії Польщі Роман Забровскі пише, що труднощі з постачанням м'яса стали сигналом для ворожих елемнтів сіяти паніку й заколоти серед робітників". Західні спостерігачі пророкують важку зиму в сателітських країнах і передбачають, що серед інших чимало і комуністичних голів полетить заки минуть зимові трудноці.

„ЗАГРОЗА ВЕЛИКА – ЧАС КОРОТКИЙ" – СКАЗАВ АЙЗЕНГАВЕР

Франція. — У півторагодинній промові перед недавно обраним виконавчим органом Північно-Атлантійської Організації, верховний командир ген. Айзенгавер гостро виступив проти скорочення плянів озброєння Західної Европи. „Майбутнє Заходу поставлене на карту", „загроза велика — час короткий", заявив генерал, підкреслюючи, що тепер не час для відпочинку і зменшення внеску індустрії до сил його головної кватири. Критикуючи сильну тенденцію у Франції і Англії до скорочення програми озброєння, генерал сказав, що його сили стоять перед 4.000,000 совєтської армії. Проте, не чисельність совєтської армії, а совєтська модернізація і розбудова авіяції і підводної фльоти становлять тепер головну загрозу. Захід не має відповіді на загрозу совєтських підводних човнів — сказав ген. Айзенгавер. Все, чого він хоче, — це скоріше позиція рівности з совєтами в механізованій силі, ніж у людській силі. Генерал також підкреслив з усією силою негайну потребу поліпшення мобілізаційної політики. Деякі члени виконавчого органу після промови генерала пізніше заявили, що вони готові зревізувати свої попередні думки.

КРИЗА З 1948 Р. ЗАСТАЛА АМЕРИКУ БЕЗ ВІЙСЬКА, СКАЗАНО В ЗАПИСКАХ ФОРРЕСТАЛА

Ню Йорк. — чотирнадцятому розділі „Записника Форрестала", який друкується в Ню Йорк Геральд Трибюн, поміщена розмова секретаря оборони з ген. Айзенгавером про світову кризу з 1948 р. Розмова стосувалася листа, який приготовляв Айзенгавер до видавця часописів, Лінарда Файндера, з Ню Гемшир. У цьому листі Айзенгавер звертав увагу, що Америка виставлена на небезпеку з двох боків—в Европі й на Далекому Сході—й тому треба великих фондів на оборону. Саме тоді секретар Маршал підтримував плян загального військового вишколу, який одначе не брали поважно до уваги і Америка опинилася без належної армії.

● **Альбанія протестує проти порушень** альбанського кордону і — „провокації прикордонних інцидентів" з боку Греції.

АЛІЯНТИ І НІМЕЧЧИНА ПОГОДИЛИСЬ НА ПІДГОТОВКУ ДОГОВОРУ

Бонн -- Аліянтські і західно-німецькі представники погодились вчора, щоб зачати конкретну підготовку проєкту контрактового мирового договору, що мав би привернути Німеччині суверенність в заміну за її активну участь в західній оборонній системі. Порозуміння досягнено на нарадах аліянтських високих комісарів з канцлером Аденауером. В офіційному повідомленні з цих нарад сказано, що порозуміння відносно конкретної підготовки проєкту договору становить великий проґрес в дотеперішніх розмовах, хоча з поінформованих джерел відомо, що аліянтським і німецьким представникам ще не пощастило узгіднити своїх думок і поглядів на цілу низку справ, що мають бути окремо ще та вирішені договором.

ГІРОҐІТО РЕКОМЕНДУЄ ЯПОНСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТОВІ РАТИФІКАЦІЮ ДОГОВОРУ

Токіо. Японський імператор Гіроґіто виголосив вчора промову до зібраних на надзвичайну сесію членів обох палат парляменту, закликаючи їх до ратифікації підписаного минулого місяця у Сан Франсіско мирового договору, але й попереджуючи рівночасно японський нарід, що відновлення повної суверенности Японії вимагатиме ще багато зусиль і труду. Імператор в своїй троновій промові висловився з великим признанням про допомогу, яку Японія і японський нарід одержали від аліянтів, зокрема від Злучених Держав, що могли зайняти знову своє місце в сім'ї вільних народів, як рівний між рівними, хоча цей процес ще не завершений та вимагатиме дальших зусиль. Гіроґіто закликав, що „Японія насамперед повинна ратифікувати мировий договір", як теж договір взаємної оборони зі Злученими Державами. „Якщо ці два договори відповідають бажанням японського народу, парлямент повинен ратифікувати їх без дискусії" — заявив імператор.

В СВІТІ

● **Ген. Бредлі прибув до Атен** разом з іншими двома членами штабу Північно-Атлантійського Союзу — британським фельдмаршалом Вілйсмом Слім і французьким генералом Франсуа Лешер. В п'ятницю три генерали від'їдуть до Туреччини. Мета подорожі — підготова практичного включення Греції і Туреччини до Північно Атлантійського Союзу.

● **Муніцепальні вибори в Еспанії**, що охоплять 9,000 міст і сел, відбудуться 28. жовтня.

● **Італійський премієр де Гаспері**, відповідаючи Толіяті і комуністичним погрозам захопити зброю, що прибуде із ЗДА до Італії, сказав, що комуністи тепер мають діло не з боягузами, а з людьми готовими на все.

● **„Комсомольська Правда"** (Москва) гостри засуджує молодяцькі клюби й будинки культури за те, що в них вечорами танцюють західні танці, як танґо, фокстрот, а не такі „чудові" танці, як от полька тощо.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕВТОМА

Американські поляки спровадили на цьогорічну параду в пам'ять генерала Казимира Пулаского, славного борця з часів Американської Революційної Війни, — генерала Тадея Бур-Коморовського, командира підпольної польської армії в часі другої світової війни та героя варшавського повстання з 1944 р. Ген. Коморовський передав по прибуттю до Ню Йорку вісті з Польщі, про які згадала американська преса та які виявляють сумний стан усього польського населення, включно з польським робітником та польським селянином.

Польща, — говорив ген. Коморовський, — зазнає долі усіх тих країн, які вже давніше впали жертвою червоної Москви. Чи Польща залишиться надалі совєтським сателітом, чи стане формально складовою частиною СССР, неважне. Зате важне те, що коли такий стан потриває довше, то Москва здобуде повну перемогу. Вона винищує цілковито те покоління, що ще схильне до бунту і жде на такий момент, коли зможе підняти боротьбу з большевицько-московським окупантом.

На останнє американська преса звернула чи не найбільшу увагу. Мабуть тому, що ці завваги вийшли з уст боєвої людини, яку треба вважати знавцем у таких справах, як підпольна боротьба з ворогом, повстання проти нього і т. п. В подібнім до Польщі становищі опинилося тепер багато країн, ще недавно вільних. Також і з тих країн надходять вісті, що нагадують те, що говорив ген. Коморовський. Ці вісті передавала недавно та сама преса з коментарями, що вказували на важливість проблеми.

Ген. Коморовський твердить, що совєтський режим так дався взнаки Польщі, що стомив увесь нарід. Правда, є ще познаки слабкого опору владі, але про такі речі краще не говорити і не давати Росії притоки до нових ліквідацій, — казав генерал. Такої сцентралізованої підпольної акції, яка була за часів німецької окупації, в Польщі нема. Генерал заявив, що він знає, як розбудовувати підпілля, але росіяни аж надто добре обзнайомлені з методами, як його ліквідувати. До того польський нарід ,,перевтомився самітною боротьбою і ставленням опору совєтизації", говорив ген. Коморовський. Розуміючи добре, яких великих жертв така боротьба вимагає і як ,,дуже вона вичерпує сили", польський нарід рішив, що треба намагатися ,,перетривати і заховувати сили на майбутнє". Промовляючи на бенкеті головно до американських поляків ген. Коморовський розповів ще дещо більше про те, як совєтський режим ломить усякий опір. Тому суспільство вживає ,,пасивного опору", щоб хоч так спиняти совєтизацію і русифікацію та ослабляти комуністичні впливи, але ,,дальших даремних жертв не хоче", бажаючи заховати сили для майбутнього розрахунку з окупантом. При цьому ген. Коморовський підкреслив, що польський нарід ,,глибоко вірить, що теперішній стан є тільки переходовим і на довший час не вдержиться". Проте, без допомоги Заходу не визволиться ніяка країна, яка сьогодні під Совєтами.

Таке саме, що говорив ген. Коморовський, заявили недавно провідники різних сателітських країн, що опинились у вільних країнах. Помочі Заходу, також у формі відповідних політичних деклярацій, потребують усі підпольні рухи, які ще дають про сеебе чути. Інакше й по них слух пропаде. Дбати про те, щоб так не сталось, повинні еміґрації поневолених Совєтами країн, казав ген. Коморовський, звертаючись до американських поляків зі спеціяльним апелем, щоб всі вони об'єднались і станули одною спільною лавою перед демократіями, зокрема перед Америкою, домагаючись негайно рятування Польщі. Це, як він казав, мова і вимога ,,рідної землі".

Що ж тоді могла б сказати Україна, що мучиться уже понад 30 років у совєтсько-московській неволі? Не тільки мучиться, але й бореться!

Грізна проблема Єгипту

Демократичний фронт знову загрозливо затріщав, цим разом в Єгипті. На початку цього тижня єгипетський уряд передав під розгляд парляменту кілька декретів, на підставі яких мали б бути однобічно у н е важнені англо-єгипетські договори з 1899 року в справі спільної адміністрації Судану та з 1936 року відносно англійської військової контролі вітального в міжнародних справах Суезького каналу. Король Фарук має бути проголошений першим королем Єгипту і Судану і рівночасно видвигнено домагання, щоби Британія забрала свою залогу з Суезу, або вона буде змушена до цього. Британський уряд зі свого боку заповів, що з акцією єгипетського уряду він ніколи не погодиться та боронитиме своїх договірних прав в Судані і Суезі.

Рішення єгипетського уряду далеко переходить рямці самих тільки британсько-єгипетських стосунків і суперечностей та має міжнародне значення першої ваги, з чого навряд чи здає собі справу сам Єгипет. Доказом цього може послужити міжнародний відгомін на останнє повідомлення. Не тільки в Британії, але й в Злучених Державах, і у Франції, і в Австралії і в усіх інших країнах та на терені Об'єднаних Націй вдарено на тривогу, відсуваючи на другий плян всі інші справи.

Акція Єгипту не є відірвана. У західних столицях її вважається безпосереднім наслідком британської капітуляції в Ірані. Іранський приклад почав діяти швидше, ніж того можна було сподіватися. Для Єгипту справа цілком проста: якщо малому і слабому Іранові можна було безкарно однобічно зламати свій договір з Англією і заставити її до капітуляції в справі нафти, то чому не можна б Єгиптові поступити так само в справі Суезу?

І знову, абстрагуючи від самої мериторики справи та від права Єгипту розпоряджатись своєю територією, тут виступає та сама міжнародна пов'язаність, що відноситься до англо-іранського к о н ф л і к т у. Першусього, арабський націоналізм, що призвів до подій в Ірані й Єгипті, зручно використовують для своїх імперіялістичних цілей червоні володарі в Кремлі, і очевидно не на те, щоб цим націоналізмам допомогти, але щоб їхніми власними руками викопати могилу і для їх власних народів. Справа цілком не в Ірані і не в Єгипті, але в нафті і Суезі та їх вітальному стратегічному значенні. На окрему увагу заслуговує факт, що власне тоді, як мала перерішуватися справа англо-іранського нафтового конфлікту, червоні виявляли окрему ,,добру волю" до замирення в Кореї. Так само тепер, заледви кілька днів перед акцією єгипетського уряду, в тій самій Кореї знову комуністи виявили свою ,,згідливість" на мирові пропозиції аліянтів.

Близький Схід з Іраном і Єгиптом має куди більше стратегічне значення в теперішньому східно-західному конфлікті, ніж Корея. Англія на цьому терені свою ролю світової потуги вже відіграла і програла. На неї, як на похиле дерево, тепер вже — як кажуть — готові й кози скакати. Проте, Близький Схід та його стратегічне значення є не тільки справою Англії, але ще в більшій мірі відповідальних тепер за долю світу Злучених Держав. Тимчасом, Америка все ще тільки, здається, зипрактиковує політику світової потуги, а дотеперішні слідства відносно поодиноких осіб, зв'язаних з державним департаментом та його закордонною політикою не збуджують окремого довір'я до тої політики. Американська політика без сумніву базується на найкращих принципах американської волі і демократії, але при цьому не завжди рахується з фактом, що цих принципів не тільки не респектують, але ними й зловживають большевицькі противники. Це мало фатальні наслідки в Китаю, а останнє рішення єгипетського уряду переконує, що теж американська нерішучість в англо-іранському конфлікті може мати такі самі фатальні наслідки для демократичного фронту на Близькому Сході. Нічого дивного, що у зв'язку з виступом Єгипту американська преса майже одноголосно домагається більшої рішучости і більшого динамізму в політиці державного департаменту.

Вражає дивний парадокс: американська політика тримається букви свого демократичного закону у відношенні до зловживаного большевиками і скерованого проти демократій арабського та інших націоналізмів, але вона рівночасно все ще тільки дуже несміло керується тими самими демократичними принципами у відношенні до змагань українського та інших поневолених Москвою народів.

Не може бути двох думок, що Іран повинен мати повне і суверенне право до своєї нафти а Єгипет до своєї території. Америка має історичну місію стати на сторожі тих прав і не тільки єгипетського чи іранського, але теж українського та інших народів. Ця історична місія може бути здійснена не теперішньою податливістю в одних випадках і заскорузлістю в других, але насамперед явним і недвозначним застосуванням принципу волі, демократії і права на самовизначення для всіх народів без вимків та знищення тої сили, що сьогодні ще єдина не тільки стоїть на перешкоді до здійснення повної суверенности для тих народів, що її не мають, але й смертельно загрожує волі й суверенності тих, що їх мають, включно з Америкою. Тільки на руїнах совєтської тюрми народів та російського імперіялізму перестануть існувати проблеми Єгипту, Ірану, Кореї, Кашміру та всі інші, що постійно загрожують експльозією і катастрофою для людства і його віковічних надбань.

ПРОЗРІВАЮТЬ

Чеська газета ,,Ню Иорске Лісти", що виходить в Ню Иорку, в числі 154 з дня 4 жовтня 1951 р., в рубриці: ,,Що нас цікавить", пише:

,,Новий географічний атлас, який тепер вийшов у Чехословаччині (офіціяльного видавництва ,,Орбіс"), впроваджує російські назви, що знаходяться поза межами властивої Росії. Це послідовно після московської лінії, яка твердить, що російська мова є мовою поступу, мовою соціялізму, мовою Леніна. А тому всі народи мають бути вдячні за те, коли протягом певної доби пощастить, що будуть зросійщені. Тому вже новий атлас заздалегідь захоплює до російської мовної области землі і міста, де населення російською мовою не говорить, за те одначе там російською мовою говорять совєтські ,,ґавляйтери" або комісари Комінформу.

Новий атлас ,,Орбіс-а", наприклад, вже зрусифікував деякі місцевості і міста на Україні, що їх хотіли зрусифікувати ще царі, а русифікацію яких хоче довершити Сталін. Якимсь недоглядом сталося, що шефредактор газети ,,Лідове Новіни" Дрда, замість того, щоби по-большевицьки ,,бдєть", мабуть в редакції заснув і пустив дня 5 вересня статтю, яка в русифікованій Чехословаччині не мала ніколи вийти. Заголовок статті був: ,,Помилки в термінології в нашому новому географічному атласі". Автор статті посмів написати, що новий атлас кишить русицизмами, та подає в російському звучанні наприклад українські назви, а також назви міст інших земель, які з Росією не мають нічого спільного.

Після ,,Лідових Новин", мовляв, цілий атлас зайво переладований впливами російської мови. Шефредактор Дрда і автор статті мабуть не усвідомили собі, якого злочину вони допустилися! Бо ж преціньвідомо, що стаття, котра боронить українське звучання українських назв, а відкидає російську вимову, є доказом національного ухилу, тітоїзму, коротко кажучи, злочином бунту проти догматики, що скрізь на світі муситься не тільки думати по-московському, але також говорити.

Заступник видавничої секції міністерства інформацій Мирослав Їрда то власне Дрдові і авторові з ,,Лідових Новин" перед 10 днями вияснив. Мирослав Їрда написав, що людина ані не повірить, що нині в Чехословаччині може з'явитися так формульована критика і така неслушна так звана об'єктивність. Мовляв, цілком нечувана річ — критикувати російські назви на виданих мапах, коли преціньвідомо, що російські назви є найзручнішими для того, щоби витиснути впливи англійської термінології!..

,,Мусимо призвичаїтися" — пише Мирослав Їрда — ,,до совєтської транскрипції міжнародніх понять, зокрема при назвах, які ще не прищепилися в чеській мові".

Мирослав Їрда також додає, що не дивувався б, коли в критиці ,,Лідових Новин" заховувалося щось гіршого... Ця темна погроза, очевидно, спрямована тим, котрі б поважувалися критикувати в будучому нове видання чехословацького атласу, котрий буде вже або цілий видрукований кирилицею, або де принаймні почнуть заміняти дотеперішні назви комуністичних країн — російськими назвами. Будуть мабуть примушені вчитися говорити, що Мадярщина вже не є мадярщина, тільки ,,Венґрія", що Хіна вже не є Хіна, тільки ,,Кітай", а що з Голяндії стане ,,Ґаландія", коли б мали комуністичну владу.

Не виключене, що товариш Мирослав Їрда з міністерства інформацій, котрий стільки заслужився за порушення географічних назв, поширить в скорому часі свій проєкт і на особові назви. Наприклад, на призвище сучасних володарів у Чехословаччині, котрі серцем і чинами всетаки більше совєтські — ніж чехословаки. Мирослав Їрда, приміром, міг би пропонувати Готвальдові, Запотоцкому і Чепічкові, щоби писали своє прізвище російською азбукою. Одиноку заковику з російською азбукою буде мати Анежка Годінова — тому, що росіяни (москалі), як відомо, мають все що завгодно на світі, крім літери (згуку) ,,Г"...

Так пишуть ,,Ню Иорске Лісти"

Виходить, що і чехи, котрі з таким нетерпінням очікували ,,братів росіян", тепер пізнали справжній московський чобіт, що може конкурувати з німецьким. Симптоматично, що коли раніш чеські часописи в Америці писали лише виключно проти комунізму (і то переважно свого ,,рідного"), то тепер заторкують болючі для них питання московського націоналізму та імперіялізму, покищо в ділянці мови.

Микола Очерет

ЧИ СПРАВДІ?

Ми звикли, що росіяни всіх кольорів, завжди стоять на ґрунті ,,єдиної, недєлімої", а на Україну дивляться вони, як ,,на німецьку чи австрійську видумку, бо українського питання в природі не існує". Ми звикли чути від них, що Україну ,,видумалі мазепінци, петлюровци, бандєровци і другі сепаратісти, що є агентами ворожих Росії держав". Давно нам це відоме, старе. Ми звикаємо вже й до новітніх ,,тактичних" ходів російської еміґрації, бо знаємо, що всі ті ,,плебісцити, федерації, самовизначення перед установчими зборами, загрозливі міти про окупацію України росіянами" — все це зброя з того самого арсеналу російського імперіялізму. Нас не дивує, що в таборі російського імперіялізму є й пара наших ,,землячків", які ,,тоже з Полтави" і які намагаються своїми статтями та листами до редакції бути ,,святішими від самого Папи", як завжди це буває з ренеґатами. От взяти хоч би лист до редакції ,,Нового Русского Слова" землячка з Полтави Василя Кірічка. Ви ж тільки почитайте: ,,я прожіл на Україні 22 годи; всьо, что пішут наші самостійники о русском народє, злосная ложь. Я не слишал ні от одного украінця, что москалі врагі украінцев. Рукі проч от Украіни!" Так пише такий собі Василь Кірічак, тому — ,,роздайсь море, тріска пливе!" Але нас такі листи не дивують, бо ми самі теж з Полтави. Таку породу ,,землячків" там давно знали! До того ми дуже гарно знаємо, що майже всі провокатори російської еміґрації разом з нашими ,,землячками" виховані і живуть ідеями до 1917 року. Вони не переступили навіть періоду відродження націй, що був в 1918-22 роках, цього колосального зрушення, який вплинув навіть на царських генералів. Бо ж генерал Алексєєв 25 вересня 1918 року на нараді представників грузинської Республіки і Добровольческих Армій сказав: ,,я рахую потрібним заявити, що Добровольческа Армія ніяких замірів на самостійність Грузії не робить і цілковито визнає її незалежність" (Див. ,,Документи і матеріяли" стор. 391), а от сучасні російські еміґранти цього не скажуть, бо ж дальше ,,плебісцита" їх думка не сягає. Навіть генерал Денікін, цей стовп ,,білого" руху, 11 лютого 1920 року надіслав до Тбілісі полковника Дена, який передав, що ,,главнокамандувач генерал Денікін визнає незалежні і суверенні уряди Грузії, Арменії та Азербайджана" (Див. Авалов: ,,Незалежність Грузії" стор. 249), але російські еміґранти далі формули: ,,народи Росії" — термін, що за собою не має жодного реального змісту — піти не можуть. Царські генерали, що на власні очі бачили відродження націй, розуміли, що цього відродження вже навіть військова сила не спинить, а от ,,високі" політики з російської еміґрації, підпрягши до себе ,,представників народів Росії", думають цей процес затамувати ,,опасними мітами про окупацію України росіянами" та статтями про ,,королів України". Робота на холостий хід і нам досадно, що дехто з політиків нашої нової Батьківщини так уперто тримається саме цієї царемної роботи над ,,народами Росії, хоч, правда, для нас цілком ясно й чому: вони ,,все ще студіюють і поглиблюють своє російське знання". Та час іде, події розгортаються і реально-думаючі політики давно вже закинули весь згаданий нами раніш мотлох і все частіше і настирливіше підкреслюють єдину правильну розв'язку — визнання всіх прав на незалежність і самостійність для кожної гнобленої нації в любій частині земної кулі. Це не лишається без впливу і на реально-думаючу частину російської еміґрації. Ось стаття Яновского в ,,Голосі Народа" де автор пише: ,,не слід — у цьому випадкові і при цьому стані в СССР та в еміґрації — послабляти тезу про рівноправність і самовизначення народів завданням збереження єдности Росії. Всяка ознака обмеження рівноправности і самовизначення народів буде тільки на користь большевикам, що формально визнають усі права народів. Не слід забувати, що ми живемо в епоху, коли принцип самовизначення народів став власністю всього людства і коли народи, що самовизначились, добровільно об'єднуються в понаднаціональні союзи для загального соціяльного й культурного добробуту". Ще гостріше ставить це питання Георгій Александров в своїй статті: ,,Патріотізм і демократія", що видрукувана в ,,Новому Русскому Слові". ,,Єсть різні види патріотизму, — пише автор. Напр. гордий, повний гідности патріотизм громадянина Злучених Держав чи Швайцарської Федерації, яко-

(Закінчення на стор. 3)

Іван Хмельницький.

В КРАЇНІ РАБСТВА І СМЕРТИ

27)

Не знаю, чи були вжиті заходи насильства над проф. Марковим перед його приїздом до Катина, або тепер, під час його зречення свого підпису, коли його обвинувачували як коляборанта і він заявив, що під час праці комісії експертів, членом якої він був він ніякому натискові загрози не підпадав".

Про таємницю Катина ми дізнаємося тоді, коли польський уряд вільний і демократичний з власної ініціятиви сам переведе слідство.

Перед лицем всього культурного світу сміємо запевнити, що злочинне знищення 12 тисяч польських офіцерів було переведене за наказом Кремля. Про це доведуть і чесні наукові працівники з різних невтральних країн, як це вже зробив швайцарський проф. Навіль.

Звичайно, ми розуміємо, чому болгарський проф. Марков дав неправдиві свідчення. Заявляємо відкрито, що службовці закордонного відділу НКВД змусять зректися своїх підписів усіх членів комісії, які походять з держав — сателітів Москви. Але неправда ніколи не стане правдою.

Коли суд над злочинцями з Кремля запотребує — знайдуться тисячі і тисячі свідків, які з присягою передадуть жахливі свідчення, про найбільший в світі організований морд населення.

День суду над злочинцями буде найбільшою перемогою і святом демократії та культурного людства 20 століття.

Розправа з небажаними свідками

20 березня 1944 року, червона армія заняла місто Вінницю, а 23 було оголошено, що всі мешканці міста мають перейти спеціяльну перевірку і мають прибути з пашпортами до міського парку.

Зібралося кілька тисяч переляканих людей. Чимало було заплаканих жінок, які передчували якусь неприємність.

Нарешті під'їхало кілька чоловік у формі НКВД. Комісар Рапапорт, показуючи на порожні ями з постріляних у 1937-39, запитав:

— Що тут сталося?

Нарід мовчав. Рапапорт запитав вдруге:

— Мовчите, зрадники батьківщини! Розповідайте, прислужники німецької пропаґанди. Хто з вас находив тут своїх родичів?

Таких сміливих, хто б зразу наразився на смертельну небезпеку, не знайшлося.

Тоді Рапапорт наказав війську оточити натовп і від'їхав до міста. Цілий день люди провели у молитві і в напруженому очікуванні страшного лиха. Нарешті комісар повернувся перед вечором з довгим списком. Викликав по прізвищам здебільшого жінок.

Біля ста душ вийшли на той виклик. Ці нещасні, що колись знайшли рідних у цих ямах, стали на краю могил.

Рапапорт викликав загін автоматчиків і подав команду:

— По ворогах революції і зрадниках батьківщини — вогонь!

Люди, обливаючися кров'ю, падали в страшенні ями, що стали вдруге могилами нещасних жертв.

Тих, що залишилися, під вартою погнали напроти ночі по Літинському шляху.

— Маєте на фронті спокутувати свою провину перед батьківщиною, — промовив комісар.

Мені довелося дійти до Деражні. Там нас заставили будувати знищені мости, а потім під охороною гнали до самого фронту. Нас заставили працювати в самих небезпечних місцях під винищуючим німецьким вогнем. Чимало вінничан загинуло біля Деражні, Летичева, Межибока і Кам'янець-Подільського. Мене особисто німці захопили в полон біля Волочиського і відправили до Німеччини на примусову працю.

Я зазнав чимало кривди від німців, знаю, що таке полон. Бачив як полонених зганяли до величезних таборів у Перемишлі, де вони гинули від тифу. Я бачив звірства цієї салдатської нації, що виконувала волю свого фюрера.

Ці дві насильницькі системи комунізм і фашизм, немов два рідних брати і доповняють один одного. Вождь і фюрер! — чи не одне й те саме?!

І не дивно, чому так щиро заприятелював Сталін з Гітлером, коли вони укладали відомий пакт у 1939 році, що послужив до початку цієї страшної війни.

Два вороги людства опублікували тоді фото і кінознимки, які друкувалися у всій совєтській і німецькій пресі і демонструвалося у кінах.

Посміхаючийся к о м у н і с т Сталін поряд з фашистівським міністром закордонних справ Ріббентропом під час московських відвидин. Радісний Гітлер зфотографувався у Берліні поруч з ,,Баранячим лобом" Молотовим. Дружба ворогів людства ч. 1 — принесла страшну війну і зруйнувала Европу.

∴

Я коротко оповів про те, що сталося зо мною. Це нікому не новина, бо те, що я пережив, пережили мільйони людей, що мали нещастя жити під ,,сяйвом сталінської конституції" і спробувати на собі ласку прокурора Вишинського.

Залишити свою батьківщину, друзів, земляків і іти у невідоме чужого народу — це не примхи якогось одного чоловіка. Це масове явище і ми українці не одинокий нарід, що масово пішов на еміґрацію. Десятки тисяч поляків, лотишів, естонців, литовців і югослав'ян поділяють нашу долю і мають одні і ті самі причини свого неповороту на батьківщину.

Жодна нація в світі не знає такого ненормального явища яке сталося з вищенаведеними народами, чиї країни захопили сталінські завойовники.

Диким і дивним було б знайти бувших полонених, що не захотіли б повернутися до своєї батьківщини — ЗДА, Англії, Франції, чи якоїсь іншої демократичної країни.

Ми добре знаємо, що сталося з тими сотнями тисяч насильно вивезених до Німеччини, які повернулися. Вони всі потрапили до спеціяльних таборів МВД" — і зараз знаходяться вже в совєтській зоні Німеччини на примусовій праці по демонтажу фабрик і заводів, а більша частина знаходиться в Сибірі та в інших віддалених теренах Совєтського Союзу.

Багато з людей, які знаходяться тепер у Німеччині — пережили те, що пережив я, або бачили те, що бачив я, може трохи більше, або трохи менше. Це не має значення. Але ці люди бачили, що собою становить комунізм на практиці. Ці люди попробували життя під сталінською конституцією, запізнали, що це значить тоталітарна система. І вони раз назавжди сказали: ,,годі! годі! Нам не подорозі з будівниками псевдосоціялізму — большовицького комунізму. Годі бути експериментальною си-

(Закінчення на стор. 4-тій).

Я. П.

ПРАВО, ЩО ЛАМАЄ ЛЮДИНУ

2)

Яке є відношення поміж інтересом режиму і людини виявляє дуже яскраво каральність кражі на шкоду держави і приватної людини. В першім випадку кара сягає восьми років ув'язнення, в випадку другім тільки 3-6 місяців! Автім про це говорить один зі совєтських розпорядків, який визнає найважчим злочинцем, — бо ворогом народу, — кожного, хто порушить святу власність совєтської держави.

Закріпивши совєтський устрій в державі і виступаючи на підбій світу совєти помістили в своїй „найдемократичніщій" конституції постанови про гарантію свободи і незайманости людини без згоди суду, (ст. 127) а ст. 6. кодексу карного справування повторює, що ніхто не може бути арештованим без правної підстави і то лише шляхом унормованим правом. Але ж ці постанови — призначені на зовнішний ефект, на виставу, а саме карне право, не згадуючи практики, позбавляє громадянина всякої, навіть найпримітивнішої, охорони перед державою. Найяркіше виявляє цю облудність конфронтація названої постанови конституції з законом про адміністраційне судівництво, яке віддає навіть найважчі злочини, карані найважчими карами, до рук адміністрації, — точніше — поліції. Адміністраційні трибунали мають право судити і карати не лише винуватих, але й підозрілих, проти яких немає ніяких доказів вини. І то без процесу, — змоги оборони і то без прав на віклик!

Поміж основними принціпами совєтського карного права на чоло висувається мета карного права. Стаття перша карного кодексу говорить, — що нею є охорона соціялістичної держави перед соціяльно небезпечними актами шляхом соціяльної забезпеки. Стаття шоста того кодексу виясняє, що є соціяльно небезпечним. Є це кожний акт або занедбання, — яке є проти совєтського режиму, або порядку ним встановленого. Отже на практиці злочином є все, що режим, а не право, уважає для себе небезпечним і то незалежно від волі, наміру і свідомости караного. Яка це величезна відмінність в порівнянні з правом західного світу, яке визнає засаду, що немає ні злочину, ні кари без відповідної правної постанови (заказу), тобто, що все, що не є виразно заборонене легальною нормою не може бути уважане злочином і за такий чин не можна бути покараним.

Цю засаду поширює трагічно для підсовєтських людей— друга засада, яка постановляє, що каральним є не тільки особа, якій доказано вину, але й та, яка видається адміністрації або й судові підозрілою чи непевною. Совєтські закони дозволяють судові, у випадку звільнення обвинуваченого з браку доказів вини, все ж таки визнати його соціяльно небезпечним і на внесення прокуратора застосувати до нього кару, чи пак на совєтській мові, засіб соціяльного забезпечення. Є це постанова, яка не то що не існує, але про яку й подумати годі в західному світі!

Трагедію совєтського невільника вельми збільшує відновлена ще з первісних часів, а тепер вже забута в світі права, засада кругової поруки. За злочин відповідає не лише той, — хто його вчинив, але й члени його рідні, хоч би зовсім до злочину непричасні.

Як далеко зварваризовано право вказує ще й постанова про каральність чинів з-перед часу, заки був виданий совєтський карний кодекс, а навіть заки встановлено совєтський режим. Каральними є всі ті, які напр. за царського режиму проявили діяльність некорисну для пролетаріяту. Карі підпадають також громадяни чужих держав, які діючи згідно зі своїм краєвим правом, приносять шкоду совєтському режимові. Отже на практиці злочинцями, з погляду совєтського права, є всі, які не є агентами совєтів і діють в користь свого краю. Обі засади нечувані в культурнім світі і праві. Введення їх (і багато інших) в совєтський карний кодекс цофають на довгі століття пророблений поступ і завертають положення людини до жалюгідних часів нерівности і безправ'я і самоволі тих, що мають владу. — Коли до цього додати іншу засаду совєтського права, а саме, що суддя не обов'язаний кермуватися буквою закону, але соціялістичним змислом справедливости, то тоді повністю виявиться, — що совєтська людина живе в стані принципового безправ'я і її доля залежна виключно від ласки адміністрації, тобто органів безпеки. Чи можна тоді дивуватися, що кожний двадцятий громадянин тої страшної держави перебуває в концентраційнім таборі?

Окрему вимову мають постанови про санкції совєтського карного права. Коли на заході на виновника накладають кари, то в совєтській карній системі стосують т. зв. засоби соціяльної забезпеки, тобто такі засоби, які мають оберігати соціялістичну суспільність перед асоціяльними чинами. І ляїкові зразу стається зрозумілою різниця між карою і забезпекою. Кара відноситься до доконаного злочину, отже до минулого, зате забезпека — до майбутнього. Ото ж засіб забезпеки накладається не з метою покарати за минуле, але передбачуючи те, що може статися в майбутньому. Жах цієї постанови видний без коментарів. Людина є як безборонна дитина, вона живе позиченим життям, яке кожної хвилі може бути — відкликане!

Поміж трагічними постановами совєтського карного права знаходимо одну веселу: — за одну з найважчих кар в совєтському союзі править кара окликання злочинця ворогом народу та викинення його з меж союзу. Скільки десяток мільйонів совєтських невільників пішло б на найважчі злочини, що б здобути таку кару! Та її совєтська судова й адміністраційна влада не стосувала ніразу. Є це обман того самого роду, що „найдемократичніша в світі" конституція СССР, що „совєтський рай робітників" і т. п.

Праця д-ра Старосольського дуже корисна. Вона є прикладом, як науковець може і повинен служити національній справі не покидаючи наукового грунту та служачи водночас справі нового справедливого порядку в світі. На прикладі норм совєтського карного права він — карніст — виявив переконливо все назадництво і всю безприкладну жорстокість не лише совєтського карного права, але й цілої совєтської системи й всю безодню горя й безнадійности совєтського населення, тим глибшу і тим страшнішу, що спричинену не ламанням права злочинцями, але власне аморальним, „злочинним правом", здійснюваним всіми необмеженими засобами поліційної держави. Порівняння совєтської карної системи з системою американською, яке кожний читач обговорюваної статті мусить по волі чи по неволі перевести у своїй свідомости і совісти, причинеться безсумнівно до зменшення числа наївних прихильників совєтського „раю". А їх в цім краю чимало.

(Закінчення)

В. П-ко.

ЩО ПРО НАС ПИШУТЬ?

Переживаємо момент, коли пишуть про нас досить багато. Навіть дуже багато. Особливо росіяни. А серед них — найбільше нюйоркський часопис „Новое Русское Слово". З приводу деяких статтей у цьому часопису „Свобода" умістила полемічні виступи українських авторів. Але з'явились свіжі статті та листи. Спеціяльно реаґувати на них нема можливости та часом, і потреби. Проте знати, що про українців та про українську справу в російському таборі думають і пишуть — таки треба.

Сьогодня наведемо кілька уривків дз останніх писань.

Отже — в „Н. Р. Слові" за 14. вересня ц. р., в статті „Демократія, как она должна быть", п. В. Літвінській полемізує з іншим співробітником „Н. Р. Слова" Касьяном Прошіпим з приводу нарад рос. еміґрації, що відбулись недавно у Німеччині. Основна теза п. Літвінського: російські уґрупування — кожде з окрема, — повинні відмовитись „від права власности на абсолютну істину" і стати можливо терпиливими, бо тільки тоді зможуть договоритись і діяти. П. В. Літвінский уважає, що антибольшевицька акція буде успішна лише тоді, коли буде базуватися не на принципі боротьби ідеологій (підкр. наше), а на засаді боротьби з большевизмом. (Це є, на нашу думку, цілком правильно і це треба би взяти на увагу деяким нашим ґрупам, що через „ідеолоґію" й досі стоять осторонь від загально політичного порозуміння).

П. В. Літвінский справедливо зауважує: не за змістом декляраций треба судити про наміри уґруповань, що ті деклярації випускають, а по тому як вони провадять свою політичну працю, в якій мірі вони поважають думки своїх опонентів, оскільки лідери політичних ґруп рахуються із бажаннями своєї партійної маси і в якій мірі вони здібні відмовитись від своїх партійних доґм во ім'я загального діла, від успіху якого залежать інтереси нашого народу".

Тут п .Літвінский безперечно має рацію. Пише він, маючи на увазі російські уґрупування, але й деяким нацим, українським, варто б застановитися, чи не перешкаджає часом їхня ідеологічна впертість і ґрупова виключність „інтересам нашого народу".

А далі уділяє п. Літвінский кільна зауважень і на нашу адресу: — „Касьян Прошін каже, що ідея опіки старшого брата (Росії) діє на деякі круги українців, як червоний плат на бика. Це безперечно так, як безперечне й те, що спеціяльно дратувати українців, одержимих націонал-шовінізмом, не варто тим, хто хоче щось зробити для повалення совєтської влади. Не можна заперечити, що національний фанатизм українців робить з них більш енерґійних борців за свою справу, ніж національна безхребетність, — притаманна для кругів всеросійської антисовєтської еміґрації. Ми можемо не погоджуватися з програмою цих українців, але це не значить, що з ними нам треба боротися, — особливо, як що ми справді віримо у небажання українського народу відділятися від Росії. Одначе, не дратувати українців ще не оіначає розписуватись під їхньою програмою, не означає, що треба утримуватись від висловлювання того, що може українцям не подобатись. Свободу думки треба заховувати передусім і „Н. Р. Слово" віддає належне цій необхідності: чи багато українських видань пускають на свої сторінки інакодумаючих? На яких українських зібраниях випускаються на трибуну особи, що хотять висловитись проти українського шовінізму? Які українські організації пробували коли-будь створити тактичний блок з рускими?

На жаль, серед українців ще меньше демократів, чим в русскому середовищі, — бо кождий крайній націоналізм автоматично виключає демократію. Люди, що готові й здібні нишити людей іншої національности на своїй власній території, — покажуться так само здібними до нищення своїх співгромадян". (?!)

Таким чином, із цієї короткої виписки довідуємось, що українці — націонал-шовіністи, нетолерантні, недемократи і навіть... здібні до нищення людей! Не хочемо підозрівати п. Літвінского у спеціяльній тенденційности і ворожости до українців, але коли цього нема, то на лице — надзвичайна поверховність, незнання української історії, української психіки й українських людей.

Не гадаємо, що з приводу цих цілковито для нас нових, нам незнаних наших „якостей" мусимо кидатись у бій з п. Літвінским. Але воно дуже цікаво і важливо знати, як нас трактують деякі представники іншої нації, з якою ми зовсім не хочемо сваритися, тим більше нищити її, лише хочемо свого.

А вже другого дня (15 вересня), за п. Літвінским виступає на сторінках того ж „Н. Р. Слова" п. П. Максименко. П. Максименко рекомендує себе „українцем", але українцем, який цілком поділяє національну програму новооб'єднаних російських організацій (плебісцит!..) і обурюється на українську пресу, що та „з піною в роті" накинулась на російську еміґрацію.

Особливо ж „українець" п. Максименко не любить галичан. Це джерело всякого лиха. У своїй статті: „Нам с сепаратистами не по пути", він заявляє:

„У цій статті я залишаю на боці пресу галичан, що просякнута нацистсько-шовіністичною злобою до всього руского, — злобою що цілком чужа нам, українцям зі Совєтського Союзу. Їх представники із АБН та інших організацій крикливо заявляють, звичайно, від імені усього українського народу (а хто з українських сепаратистів не виступав від імени всього українського народу?): „Жодної федерації з Москвою за ніяких умов". „Розчленувати Росію"!

Галичани — чужий нам по духу й культурі народ. По упадку Київської Руси, більш як сім століть їх історичний шлях був інший і цей шлях не міг не наложити на них своєрідню відбитку. Право цього народу вирішати свою долю не підлягає запереченню.

Не будемо заважати будувати їм своє власне життя. Їхні політичні діячі будуть самі відповідати за долю свого народу. Але ми не дозволимо їм накидати нам, східним українцям, чужі нам шовіністичні ідеї."

Отже, як бачимо, п. Максименко хотів би позбутися галичан. Це — інший народ і нехай будує своє життя, як хоче. Але, на нещастя п. Максименка, проти плебісциту виступає й п. Багряний (в „Укр. Вістях" — Ульм) — Багряний, що представляє „какби украинцев приднепранцев".

То ж тільки що проголошена п. Максименком концепція „окремішности" галицької ідеології й психології падає і розчарований п. Максименко накидається на І. Багряного:

„Ваша національна гординя (при чім тут „гординя"? В. П.) завела вас у сліпу вуличку. Ви, — сепаратисти, боїтесь плебісциту. Ви боїтесь припустити народ вільно рішати свою долю, бо знаєте, що український народ — не з вами. Він мріє не про національну велич від Сяну до Дону, а про особисту громадянську свободу, про своє людське матеріяльне існування. Його ворог — сталінський режим, а не руский народ. Усі нещастя, що переносив і переносить наш український народ за останні 30 років, є наслідок не російського імперіялізму, а явище жорстоких нелюдських експериментів большевизму."

І далі п. Максименко чекає усіх нещасть від того, що українські — „шовіністи" відкидають плебісцит і стверджують уже існуючий формально факт суверенности України. За п. Максименком, це призведе до різні.

„І коли в майбутньому світовому зударі візьмуть гору ваші (Багряного) принципи і війна, замість боротьби з комунізмом вродиться у війну народів, то цій війні я не бачу кінця. Польські націоналісти не захотять поступитись Львовом, українські — будуть домагатися для себе Дону і Кубані, а рускі націоналісти не захотять віддати матір городів русских — Київ. І все це буде розв'язуватися силою, кулеметами, кров'ю мільйонів людей. Ви хочете цього?

На щастя, наш народ добре знає свого ворога — большевизм.

І ніяка АБН, Бандерам, Стецькам та і Багряному не поведеться перевести удар з комунізму на „російських імперіялістів".

Нам потрібна воля особиста, воля громадянська, воля соціяльна. Без цього не може бути свободи національної.

І для нас, українців, є ворогами в рівній мірі як праві рускі націоналісти-монархісти, так і українські сепаратисти. Ось чому багато українців відмежувались від націоналістів різних мастей і зв'язують свою долю з демократичними загальноросійськими організаціями — СОНРом та Лігою Боротьби за Народну Свободу. Їхня національна програма — це наша програма. За право українського народу плебісцитом висловити свою волю — ми будемо боротись..."

Отже п. Максименко збирається „боротися". Але цікаво запитатися, — за що він хоче боротися. За український народ, за його культуру, за його національне лице, за його майбутність, як народу, за його місце серед народів світу?

Нічого подібного!

Жадні ці питання його не цікавлять, не обходять і нічого він в них не розуміє, як не розуміє кожний несвідомий малорос. Тому й галичани для нього — чужий народ. Бо його, — п. Максименка — програма: російська держава, російська культура і один русскій народ, в якому мають „ростворитись" і „малороси".

І коли п. Максименко виступає, як українець, то це робить жалюгідне враження не тільки на нас українців, але напевно, і на справжніх росіян...

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

ЧИ СПРАВДІ?

(Закінчення зі сторони 2)

му дійсно є чим гордиться, бо в цих країнах люди любого походження і національності, люди любої релігії, мови і традицій користуються в рівній степені всіма дарами свободи, незалежності і взаємної толерантності. Але є другий вид патріотизму — так званого: „звірячого". Це зоологічний великодержавний шовінізм, який будує свій добробут на стражданнях поневолених народів. Приклад такого патріотизму „ібер аллєс" нам показали німці. Рік назад я видрукував на сторінках „Соціялістичного Вісника" мої спогади очевидця-свідка трагічної загибелі малого, привітного й добродушного народу — кримських татар. Мої матеріяли були оперті не лише на моїх власних спостереженнях за совєтський період життя цього народу, але і на бібліотечних та архівних матеріялах, які вивчали разом зі мною люди, що знали турецьку, татарську та арабську мови — на першоджерелах про життя кримських татар за всі 150 років російської і совєтської влади. Після цих моїх досліджень я відмовився від чести носити звання російського патріота в тому змісті, як цей патріотизм розуміють „господа" з паризького „Відродження". Один з тамтешніх патріотів нещадно розкритикував мої дослідження і обвинуватив мене, корінного москвича, в самостійності, бандерівщині і іншому. Чому власне в бандерівщині, а не в сеїд-гапісвщині, велі-ібрагімовщині чи панісламізмі, це для мене лишається незрозумілим. З ризиком бути знову обвинуваченим в бандерівщині, я піднімаю свій голос русского демократа на захист пригнічених і обездолених народів, що століттями стогнали в царській тюрмі народів, а тепер стогнуть в сталінській тюрмі народів". Автор свою велику статтю кінчає такими словами: „людям, все ще захопленим великодержавним російським шовінізмом, в нашу епоху проголошення незалежності Індії, Пакістану, Ізраїля, Бурми, Філіпін і Індонезії, лишається лише одно місце — в таборі Сталіна, що збудував саму жахливу в історії людності тюрму народів, де між іншими народами ув'язнений і наш русскій народ".

Прочитали ми цю статтю Георгія Александрова і мимоволі у нас виникло питання: чи справді отой „зоологичний" великодержавний шовінізм такий уже непоборний? Чи ж невже правда те, що видруковано в „Русской Мислє", яка видається в Парижі, — „ . . . коли будуть порушені інтереси Росії, а особливо, коли Захід допомагатиме ненависним українським сепаратистам, тоді всі росіяни об'єднаються навколо Кремля"?

Стаття Александрова, корінного москвича, каже, що мусить бути знайдена спільна мова між гнобленими народами і російським народом — у їх спільному інтересі. В іншому разі при сутичці Сходу з Заходом в першу ж чергу терпітиме російський нарід через „зоологічний" шовінізм проводирів російської еміґрації.

МОСКОВСЬКА ТЕОРІЯ ПРО ТРЕТІЙ РИМ

На таку тему відбудеться влаштована Ам. Від. НТШ доповідь проф. О. Оглоблина в суботу, 13 жовтня, о год. 6 вечором, в приміщенні НТШ, 50 Church St., кімната 252, Ню Йорк.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Жовтень і листопад** — місяці розбудови української школи в Канаді, — так оголосила в своєму заклику Рада Української Школи в Канаді, яка закликає „все українське громадянство в Канаді, а насамперед українських родичів, щоб вони звернули якнайпильнішу увагу на своїх дітей, щоб діти дома говорили тільки своєю рідною мовою й ходили до української школи... щоб усі усвідомили собі, що українська школа в Канаді повинна бути найголовнішою культурною установою в кожній українській громаді й підставою розвитку українського релігійного й національного життя". Рада закликає всіх вписуватись до членів Товариства „Українська Школа", щоб за річні членські внески ($1.00 для дорослої людини і $0.50 для дітей) Рада Української Школи могла видати найпотрібніші підручники для української школи.

● **Жінка Ігоря Гузенка**, урядовця совєтської амбасади в Отаві, який виявив російське шпигунство в Канаді в 1946 році, отримала почесну грамоту від Канадійського Жіночого Пресового Клюбу за оповідання про своє життя перед і після прибуття до Канади. Оповідання під з.: „Що ця воля означає для мене" — разом із фотами з життя родини Гузенків помістив торонтський журнал „Сатордей найт."

● **Зміна часу радіопередач** української програми Римського радіо, наступила з днем 23. вересня. Програма передаватиметься по 20 хвилин щоденно від год. 14 до 14,20 на коротких хвилях 25, 40,31, 15 і 31,35 метрів. Зняті також 5 хвилин музики, які передавались щоденно. Для української програми закордонного відділу Римського радіо постійно працює тільки одна людина, тому дирекція цих укр. передач просить українських працівників пера подавати коротенькі коментовані інформації на 5-7 хвилин читання (півтори сторінки) на адресу:

Sdrvizio radiodiffusione (programma in langua ukcraina). Presso la Presidenza del Consiglio dei Ministri, via Veneto 56, III, piano, Roma (Italia).

● **Великі манифестаційні збори** українського громадянства у Великій Британії, відбулися 16. вересня в Манчестері під гаслом: „Наша відповідь Керенському і всім російським імперіялістам". Збори відбулися під проводом представництва ВО УНРади, яке утворило для цього комітет представників українських демократичних партій (УНДО, УНДС, УРДП, УСП) при співучасті Організації Українських Націоналістів (ОУН).

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

Ліста ч. 11 (до 31. серпня 1951)

КАЛІФОРНІЯ:
Сан Франсиско: Мих. Підгірний $10.
КОНЕТИКАТ:
Ансонія: По $10: Евген Мягкий, Зенон Мягкий, о. Я. Пасічинський.
Бріджпорт: Василь Кузів $10.
Брістоль: Лилiян Буґрин $10.
Ню Брітен: В. Яцків $10.
Вилиментик: Юлія Тишківська $15.
Дист КОЛОМБІЯ:
Вашинґтон: о. д-р Р. Лободич $10.
ІЛЛИНОЙ:
Шікаґо: По $10: Волод. Голойда, Юрій Ватаманюк. $5: Евдокія Матковська.
АЙОВА:
Деллес Сестер: Василь Мокрицький $10.
МЕРИЛЕНД:
Селисбері: По $5: Марія Ганиш, Мих. Ганиш.
МАССАЧУЗЕТС:
Бостон: Іван Станчак $5.
Кембрідж: Мих. Чайківський $10.
Дорчестер: Відділ Орг. Оборони Чотирьох Свобід України $10.
Іверет: Ярослав Савчук $10.
Пітсфилд: Юрко Гуска $10.
Спрінгфилд: Григ. Мисишин $10.
МИШИҐЕН:
Дітройт: По $10: Адам Липецький, Франк Липецький, Мих. Маланюк.
Гемтремк: Микола Онищак $10. Софія Холєвка $3.20.
МІННЕСОТА:
Міннеаполіс: По $10: Ілярий Риґайло, Юрій Вдовичин.
Ст. Пол: По $10: Олександер Петров, Ілля Стефанишин. $5: Лев Рудавський. Мих. Кубійович $4. Марія Білецька $2. По $1: Волод. Білецький, Волод. Волинський.
НЮ ДЖЕРЗІ:
Кемден: Іванка Кріль $3.
Елизабет: Відділ Самопомочі (на інвалідів) $30. Мих. Хитра $1.
Ірвингтон: По $10: Анна Седорович, Волод. Седорович.
Джерзі Ситі: Тимко Шоробура $10.
Менвил: Марта Драбич $10.
Нюарк: По $10: Орест Авдикович, Лев Бемко, Ярослав Бігун, Волод. Гук, Віктор Іващенко, Дмитро Папенко, Богдан Попович, Ольга Попович, Олександер Нападієвич, д-р Осип Утриско, Тимоф. Школяр, Григ. Венке, Іван Вербяний, Надія Вербяна. $5: Відділ Самопомочі (Фонд Петлюри). $3: Константин Боднарук.
Петерзон: Василь Петришин $10.
Трентон: По $10: Евген Боднаренко, Степан Георгієв.
Вест Орендж: Зинаїда Вронеке $10.
НЮ ЙОРК:
Амстердам: Теодор Кокорудз $10.
Берритавн: Василь Савчук $2.
Бруклин: Марія і Волод. Душник $50. Мих. Флис $10.
Елмайра Гайтс: Йосиф Гуменюк $10.
Форест Гиллс: Евдокія Гамар $25.
Лакавана: Ольга Слабик $10.
Джонсон Ситі: Тадей Вацик $10.
Ню Йорк Ситі: По $10: Іван Дусанівський, д-р Б. Карпевич, Мих. Красівський, Ол. Курман, Евстах Манацький, Антін Мулик, Іван Сквіртнянський, Іван Ткач, Степан Васьків. По $5: Анна Медвідь, Олександра Угрин. $3: Володимира Хабурська.
Ст. Джонсвил: Дмитро Курилюк $10.
Сиракюз: М. Дмитришин $25.
ОГАЙО:
Акрон: По $10: Петро Кулик, Кость Зепко.
Клівленд: По $10: С. Дурич, Василь Янів.
Коломбое: Василь Савчин $10.
Лорейн: Осип Новицький $10.
Луїсвил: С. Мицавка $5.
ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Еликвіпа: Григ. Павлушок $5.
Ембридж: По $10: Григ. Чермак, Мих. Фук, Мих. Галадза.
Бервик: Франк Кепук $5. Іван Сербік $1.
Карнеґі: Андрій Крупа $10.
Ірі: Йосиф Т. Протиняк $10.
Форд Ситі: Іван Оресик $5. Роман Фундиґа $5 (не $10).
Фрідрікcбурґ: Ярослав Яким $5.
Филаделфія: Осип Викович $15. Анна Мойсей $10. Осип Бадуляк $5.
Фениксвил: Франк Конів $10.
Пітбурґ: По $10: Андрій Шишка, Марія Шишка, Іван Ціхович, Ева Їжик.
РОВД АЙЛЕНД:
Вунсакет: По $10: Йосиф Ходоровський, Т. Литвиненко.
СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК:
У Виказі за рік 1950 має бути: Нюарк, Н. Дж.: І. Хлопецький $5.

Ukrainian Congress Committee of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 8, N. Y.

● Виявили поклади урану в Марокко в горах Південного Атласу.

● На середземноморському бастіоні-острові Мальта персонал повітряних сил ЗДА почав перебирати аеродроми.

ПЕРШИХ 44 ДОБРОВОЛЬЦІВ ПРИБУЛИ З ЕВРОПИ ДО НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — 10 жовтня в пристані Ню Йорку висадились перш 44 европейські добровольці, що записались до армії ЗДА на підставі конґресового закону про прийняття до американського війська 2,500 чужинців. Всі вони походять із країн за Залізною Заслоною і лиш один із них бував раніше в Америці. Групу, що розмовляє різними европейськими мовами привітав ще на палубі корабля ген. Лейланд Гобс, замісник командира Першої Армії. Від добровольців виступив Михайло Дарадан, 27-літній син ірландського інженера і росіянки, який родився в Москві і по смерти батька 1938 р. втік до Франції, побував у німецькому концтаборі, а з 1946 р. був на цивільній праці в американській армії. Інші добровольці походять з Мадярщини, Румунії, Польщі, Білорусі, Чехословаччини. Прийняті в Німеччині після скринінґу, добровольці перебудуть короткий час в таборі Кілмер, Ню Джерзі, після чого мають відбути п'ятирічну військову службу, яка дасть їм право бути громадянами ЗДА.

ПОДІЇ НА ОРІЄНТІ ЗБІЛЬШУЮТЬ ВИГЛЯДИ КОНСЕРВАТИСТІВ НА ПЕРЕМОГУ У ВИБОРАХ

Лондон. — Протибританська акція Ірану і тепер Єгипту серіозно збільшують вигляди британської консервативної партії, з Винстоном Черчилем на чолі, на перемогу в найближчих виборах до парляменту, що відбудуться 25-го жовтня. Вже на початку передвиборчої кампанії виявилося, що обі партії, Консервантивна і Лейбуристська, видвигають закордонні справи як головний аргумент в своїй полеміці, при чому консерватисти закидують лейбуристам „розбазарення імперії", а лейбуристи називають консерватистів „підпалячами війни". Нові можливості відновлення мирових переговорів в Кореї і вже сама надія на мир могла здобути лейбуростам кількадесять місць в парляменті. Останні повідомлення, цим разом з Єгипту, знову перехилили загальні настрої британського населення в бік консерватистів. Винстон Черчил, промовляючи по радіо до британського народу, назвав теперішню акцію Єгипту в справі Суезу і Судану прикладом світової загрози, що випливає з нестабільности британського уряду. Теперішня акція Єгипту була великою несподіванкою в Лондоні, бо англійський уряд заледви перед тижнем повідомив уряд Єгипту про нові пляни, що мали б включити Єгипет в оборонний союз не тільки з Британією, але й Злученими Державами і Францією та іншими країнами Атлантійського Пакту.

ПЛЯН ПЕРЕСЕЛЕННЯ 1,700,000 ЕВРОПЕЙЦІВ

— Неаполь. — Конференція 27-ми держав, організована Міжнародн. Бюром Праці, обговорює справу перенаселення в Европі й розподілу людської сили. Міжнародне Бюро Праці, що діє при ОН, запропонувало плян, який передбачає протягом найближчих п'яти років переселити за океан 1,700,000 західних европейців. Виконання цього пляну утруднюється тим, що ЗДА не хотять, щоб цією справою займалося Міжнародне Бюро Праці, в якому є і представник СССР.

● Схвалення пацифізму як засади для протестантів домагався д-р Филип П. Мултон у своїй проповіді в методистській церкві при Шостій Евеню в Бруклині. На його думку проголошенням такої засади повинна зайнятися протестантська Краєва Рада Церков Христа.

КОМУНІСТИЧНИЙ ЩОДЕННИК МІНЯЄ ВЛАСНИКІВ

Ню Йорк. — Для дальшого видавання комуністичного щоденника „Дейлі Воркер" придумано зміну власників. Досі видавала його видавнича спілка з назвою „Фрідом оф ди Пресс', а уділи в цій спілці мали п'ять старих бабусь, що походили з давніх американських „колоніяльних" родів. Нова спілка має назву „Поблишерс, Ню Пресс". Вона має 15 членів, з яких п'ять давніх, а 10 нових. Між ними тільки три належать до Комуністичної партії.

● Підвишка особисто-доходового податку обов'язуватиме від 1. листопаду. На таке погодилися на конференції обох конґресових палат, хоч ще не устійнили висоти нових податків.

В країні рабства і смерти

(Закінчення зі сторони 2)

ровиною для диких соціяльних дослідів у найширшому вимірі.

Тепер п. Вишинський — заступник міністра закордонних справ часто згадує за нас політичних біженців, яких умовно названо ДП. Іноді він проливає крокодилячі сльози з нашої беззаздрісної долі, іноді не витримує, тому і розноситься лайкою . . .

Мусимо сказати Вишинському. Ми добре знайомі з теористичною діяльністю Вишинського, коли він був прокурором в СССР і закатував три мільйони людей, а заслав у табори близько 10 мільйонів чоловік . . .

В майбутньому Нюрнберзі **найдуться десятки тисяч свідків, що доведуть Вишинському його жахливі злочини.**

Купка антинародніх політичних авантюристів, яка самозванно захопила в свої руки владу в СССР, і утримує її при допомозі шаленого терору і політичної поліції МВД, намагається посіяти у всьому світі розлад, ворожнечу, неспокій, розрухи і голод.

Цим вони намагаються відтягнути час судової розправи над ними. Але *нічого не поможе.*

Злочинці, що скоїли жахливі злочини в СССР і за кордоном, убивці Катина і Вінниці — політбюро більшовицької партії в повному складі понесе заслужену кару, яку їм визначить всесвітній справедливий суд.

Присуд може бути лиш один — смерть!

Кінець

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЮТІКА, Н. Й. — Бр. св. Петра й Павла, від. 58, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. жовтня, точно в год. 6. ввечорі, в приміщенні церковної залі, 209 First St. В програмі: полагодження важних відділових справ та збірка членських вкладок. Присутність на зборах всіх членів обовязкова. Звертається увагу довгуючим членам, що хто не вирівняє свою залеглість в біжучому місяці, буде суспендований. — В. Запаранюк, фін. секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Трикварталні збори від. 94, М. Шашкевича, відбудуться в неділю, 14. жовтня, 1951 р. о год .1:30 попол., в укр. дем. галі, 2376 Ґрейлінґ вул. Ці збори дуже важні, бо буде звіт контрольної комісії, справа прийняття нових членів до Союзу, а також справа Укр. Конґ. Комітету. — І. Чупка, рек. секр.

Ню ЙОРК, Н. Й. — Братство св. Володимира, від. 130, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться в суботу 13. жовтня, в год. 8. ввечорі. Кожний член повинен з'явитися на означений час. — І .Малець, секр.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКАМИ 12-ЦЯТИ МІЛЬЙОНОВОГО МАЙНА ОРГАНІЗАЦІЇ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

П О Д Я К А

Дня 2. жовтня ц.р. відійшов від нас на вічний спочинок муж і батько, **АНТІН БОДНАР.** Підірвані сили по довголітній скитальщині скоротили життя нашого батька.

З причини надмірного смутку ми не мали спромоги подякувати всім Впов. Громадянам за їхні співчуття в нашому горю, а й за їх велику поміч, тому отцею дорогою складаємо найщирішу подяку Всеч. Отцям Андрієви Іванишиному і Іванові Петриканинові за їхню духовну услугу та потіху в день нашого смутку. Також найщиріше дякуємо Впов. Панам, П. Кавчакові, П. Олійнику, М. Ростовському, М. Ковалеві які потрудилися при домовині нашого батька. Впов. Паням Боднар і Дячишин, які не зважаючи на свою неміч, приїхали з Ірвінґтон, Н. Дж., щоби віддати послідку услугу нашому батькові. Впов. Панам М. Олексовичеві Романишиному, Баранові і Климові, що послужили нам своїми автомобілями в день похорону. Рівнож дякуємо всім нашим Приятелям Українцям і Американцям, за їхнє щиро-братерське відношення до нас прибитих смутком, а й до нашої мами, яка в день похорону вельми поважно захворіла на серце. Нехай Всевишний винагородить Вас усіх всіми ласками Своїми.

Смутком прибиті, Катерина Боднар, дружина, Анна дочка і Евген Наболотний зять.

ТАРЗАН, ч. 2694. Погана погода

...N D'ARNOT, AND WOLF ON THE ALERT ...LES, THE SAFARI, LED BY LARSON, ...OSSING IN SAFETY.

"WE'LL MAKE AN EARLY CAMP," TARZAN DECIDED, "AND GIVE DR. WARRICK AND THE GIRLS A CHANCE TO REST."

"SEE THAT THE TENTS ARE WELL-PEGGED DOWN, LARSON," TARZAN SAID, "AND THE ROPES TAUT. THERE'S A BAD STORM COMING."

Під наглядом Тарзана, Д'Арнота і Вольфа, що вважали на крокодилів, експедиція під проводом Ларсона переправилась через річку.

„Ми отаборимось раніше на відпочинок", вирішив Тарзан, „і дамо докторові Воррику та дівчатам нагоду передихнути".

„Дивись, Ларсоне, як притискує намети і натягає шворки", сказав Тарзан, „Надходить страшна буря".